

28.12.09

דו"ח מקיף על נזקי השביתה ברשות המים הועבר למקבלי החלטות בממשלה
ראש רשות המים, פרופ' אורי שני: "שביתת עובדי רשות המים מעכבת
תוספת מים בהיקף של עשרות מיליוני מ"ק בשנה"

השביתה גורמת להזרמת ביוב לטבע ולמקורות המים וקיימת סכנה של עצירת אספקת מים ליישובים

פרופ' שני: אין למעשה מגזר וגוף במדינה שלא נפגע כתוצאה משביתה. על מקבלי ההחלטות, ובראשם משרד האוצר וההסתדרות להכנס לעובי הקורה ולהביא לפתרון המשבר

ראש רשות המים, פרופ' אורי שני, שלח היום, 28.12.2009, למקבלי החלטות בממשלה, דו"ח המסכם את נזקי שביתת עובדי הרשות ומשמעויותיהם למשק המים בפרט ולמדינת ישראל בכלל. השביתה, שהחלה בראשית חודש דצמבר, גרמה לנזקים ממשיים במשק המים, והיא עלולה לגרום לנזקים חמורים יותר בעתיד, נוכח המשבר הקשה בו נמצא משק המים בישראל.

במסמך מפרט שני, כיצד נפגעים פיתוח **מקורות מים שפירים**, בשל עיכוב בסדרת קידוחים, שיכלו להוסיף למשק המים כמות מוערכת של כ-6 מלמ"ש. מתקני הפקה רבים, ובכללם קידוחים ומתקנים לתפיסת מי שיטפונות אינם מקודמים וגורעים בכך כמות נוספת המוערכת ב-5 מלמ"ש. נזק בולט במיוחד הוא אי חיבור מתקני הפקה פרטיים למערכת הארצית, בעיקר בחוף הצפוני (האזור שזכה למרב הגשמים בחורף הנוכחי) ועיכוב בטיוב בארות שזוהמו - התוספת שהיתה צפויה מהפרויקטים הללו מוערכת ב-30 מלמ"ש.

נזק משמעותי נוסף, הוא אי פיתוח **מקורות מים מליחים**, בעיקר בעיכוב בהקמת מתקני התפלת מים מליחים באזור מועצה אזורית חוף הכרמל ומועצה אזורית מטה אשר. עיכוב פוטנציאל ההתפלה צפוי לגרום לנזק של יותר מ-10 מלמ"ש

ביוב מוזרם לטבע ולמקורות המים וקיימת סכנה של עצירת אספקת מים ליישובים

כמו כן, זאת אי פיתוח **מעלי השבה לקולחים ומתקני טיפול בביוב**, שחלקם תוכננו לתת תוספות מים כבר בשנת 2010, פוגעת במערכות הביוב, ומובילה להזרמת ביוב לטבע ולמקורות המים.

בנוסף, נעצרה העברת מענקים ליזמים, לקבלנים ולספקי שירות בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח. כבר עתה מתקבלות קריאות מהשטח של הפסקת העבודות, ותביעות מתוכננות כנגד המדינה. באותו הקשר, מסביר שני, לא מועברים תשלומים לתאגידי המים והביוב. חלק מהתאגידים אינם יכולים לפרוע את חובם לחברת מקורות, דבר הגורם **לסכנה ממשית של עצירת אספקת מים לתושבים**.

במסמך מתוארת הפגיעה בפיקוח על מקורות מים, וכי במצב החירום בו מצוי משק המים יש סכנה של ממש לפגיעה ולהרס מקורות מים בשל העדר ניטור רציף ומקיף של מקורות המים.

העדר פיקוח על תצרוכת המים

פרק מיוחד מוקדש במסמך להיטל הבצורת. ראש הרשות קובע, כי הפיקוח על כל הפקת המים השפירים הפרטית בארץ, אינה מתבצעת. פיקוח על שימוש יעיל במים, ובכללו פיקוח על כללים למגבלות השקיה בגינון, פרטי וציבורי, ואכיפת איסור

ההשקיה בחודשים דצמבר-אפריל, לא התקיים. בנוסף, אין פיקוח על הפקות יתר, דבר העלול לפגוע במפלסי המים במאגרים. היטל הבצורת, אשר שונה על ידי הכנסת, גרם לפניות, שלא נענו, של ספקי מים לקבלת הנחיות לביצוע. המסמך קובע שהדבר גרם לבלבול חלק מהציבור שהבין כי ההיטל בוטל, וחזר לצרוך בכמויות גבוהות.

המסמך מזכיר את המכרז לחלוקת החסכמים אשר היה אמור להיסגר בימים הקרובים. המכרז שלא מטופל יגרום לכך שרשות המים לא תוכל לעמוד בהתחייבותה לחלק את החסכמים לבתי האב במדינה עד קיץ 2010. סעיף זה מקבל משנה תוקף לנוכח עמדת הביניים שהוצאה לאחרונה על ידי ועדת החקירה הממלכתית לנושא ניהול משק המים, בו הודגש הצורך מצד רשות המים להמשיך ולפעול בכל האמצעים על מנת לטפל במשבר המים ובריסון הצריכה.

הדו"ח מזכיר שהקצאות מים למגזר החקלאי לא יתפרסמו בתחילת השנה, וגרוע מכך – כללי הקיצוב ובהן הכמות הכוללת שתוקצה לחקלאות בשנת 2010 טרם נקבעו

קיפאון בכל עבודות הפיתוח של מערכת המים הארצית בשנת 2010

עוד מתואר הנזק כתוצאה מאי ביצוע התקשרויות. השביתה הביאה לעצירת הטיפול בכ- 15 מכרזים שכבר הוגשו לרשות המים ולא ניתן יהיה להגיע להסכם עם הזוכים עד סוף שנת 2009. כ- 15 מכרזים נוספים, שהיו אמורים להיות מוגשים בשבוע הקרוב, נדחו. בנוסף לא ניתן היה לפרסם עוד כ- 15 מכרזים פומביים נוספים. בין המכרזים שנעצרו – כל עבודות התכנון שתוכננו לשנת 2009. כדי לסבר את האוזן, מרבית תוכנית הפיתוח של חברת מקורות לשנים הקרובות, בהיקף של 1.2 מיליארד ש"ח לשנה, הכוללות את כל עבודות הפיתוח לקליטת מים מותפלים במערכת הארצית, המערכת החמישית לירושלים, מוביל מערבי, תוכניות אב לנגב ולערבה הדרומית, תוכניות פיתוח מקורות מים חדשים בגליל העליון ועוד, הינן נגזרת של עבודות תכנון. אי יכולת להשלים התקשרויות בהיקף של כ- 200 מיליון ₪ משמעותה עצירת יכולתה של רשות המים לתפקד במהלך שנת 2010.

הדו"ח המקיף מציג את הנזקים התקציביים הצפויים לנוכח השביתה. בולטים במיוחד הם העובדה שמחצית מתקציבי 2009 לנושא השבת הקולחים (כ – 150 מיליון ש"ח הרשאה ו – 150 מיליון ש"ח מזומנים) לא ינוצלו וכן, שלא ניתן לאשר ולשלם חשבונות ספקים שהוגשו ומוגשים.

פרופ' שני: "אין למעשה מגזר וגוף במדינה שלא נפגע כתוצאה משביתה זו. הדו"ח הזה מסביר את חומרת המצב. אני מצפה שמקבלי ההחלטות, במשרדים הממשלתיים הרלוונטיים, ובראשם משרד האוצר, וההסתדרות יכנסו במהרה לעובי הקורה ויתמודדו ביושר ואומץ עם דרישות העובדים ויסייעו להביא לפתרון המשבר".

לפרטים נוספים: אורי שור, דובר רשות המים